

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai,

Lietuvos savivaldybių asociacijai,

Lietuvos mokyklų vadovų asociacijai,

Lietuvos savivaldybių administracijoms ir švietimo skyriams

SIŪLYMAS DĖL MOKINIŲ DALYVAUJAMOJO BIUDŽETO INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO LIETUVOS MOKYKLOSE

2024 m. balandžio 25 d.

Vilnius

Lietuvos moksleivių sąjunga (toliau – LMS) – vienintelė Lietuvos moksleivių interesams atstovaujanti bei mokinius vienijanti organizacija, savo veiklą vykdanči 41-ose šalies savivaldybėse. LMS atkreipdama dėmesį, jog šiuo metu Lietuvos bendrojo ugdymo įstaigose vis dar stokojama tiesioginio ar į mokomuosius dalykus implementuoto finansinio raštingumo, taip pat demokratinėmis vertybėmis ir įtraukumu grįsto sprendimų priėmimo ugdymo įstaigos bendruomenėje, siūlo LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai bei visoms Lietuvos miestų bei rajonų savivaldybėms inicijuoti tiesiogines diskusijas ir pradėti bendradarbiavimą mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos įgyvendinimo plėtros klausimu.

Mokinių dalyvaujamas biudžetas – tai iniciatyva, kai mokiniai patys siūlo idėjas ir balsuodami demokratinuose rinkimuose sprendžia, kaip panaudoti dalį mokyklos biudžeto. Dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos įgyvendinimo mokyklose tikslas – kurti atvirą, pasitikėjimu grįstą sprendimų priėmimo kultūrą mokyklose, skatinti pilietiškumą, kūrybingumą, burti mokyklų bendruomenes, didinti mokinių įsitraukimą bei skatinti bendrojo ugdymo įstaigas tvarkyti ir puoselėti savo viešąsias erdves.

Asociacija

Tel. +370 688 54838

Įm. kodas 191972732

Konstitucijos pr. 25,

El. p. lms@moksleiviai.lt

A. s. LT84 7044 0600 0136 9875

LT-08105 Vilnius

www.moksleiviai.lt

AB SEB bankas, b. k. 70440

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

2023 metų duomenimis dešimt savivaldybių dalyvaujamuosius biudžetus rengė arba dar šiais mokslo metais planuoja rengti bendrojo ugdymo įstaigose (Druskininkų, Kauno, Klaipėdos, Lazdijų, Molėtų, Pakruojo, Tauragės, Vilkaviškio rajonų, Klaipėdos ir Vilniaus miestų). Pastebime, kad šiuo metu šis savivaldybių skaičius yra augantis. Taip pat prie šios iniciatyvos įgyvendinimo prisideda ne tik pavienės mokyklos ar savivaldybės, kurios suteikia ugdymo įstaigoms lėšas, bet ir LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, dar neseniai pradėjusi įgyvendinti mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvą jai pavaldžiose bendrojo ugdymo įstaigose.

Šiuo metu Lietuvos savivaldybės bei mokyklos mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvą įgyvendina pagal savarankiškai parengtus tvarkos aprašus, skirtingai, bet ne visada kokybiškai atsiskaito savivaldybei ar mokyklos bendruomenei už iniciatyvai įgyvendinti panaudotas lėšas, taip pat į proceso eigą retai įtraukia visą mokyklos bendruomenę, o ne tik pavienes ar suinteresuotas jos dalis, tinkamam ir skaidriam iniciatyvos įgyvendinimui dažnai stinga konsultacijų, mokymų, metodologinės medžiagos. Manome, kad dėmesio atkreipimas į šią iniciatyvą nacionalinių lygmeniu gali ne tik padėti formuoti moksleivių vertybes, kurti atvirą sprendimų priėmimo kultūrą, būti viena iš dalyvaujamojo ugdymo mokyklose dalių, bet ir išvengti minėtų iššūkių įgyvendinant iniciatyvą.

Todėl siūlome LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijai bei visų Lietuvos miestų bei rajonų savivaldybių švietimo skyriams taikant įvairias komunikacines priemones skatinti ir skirti finansavimą mokinių dalyvaujamojo biudžeto, kaip finansinį mokinių raštingumą, bendruomeniškumą, įtraukumą ir demokratiniais procesais grįstą sprendimų priėmimą ugdančios formos, atsiradimui Lietuvos mokyklose. Taip pat inicijuoti pavyzdinio mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos projektų atrankos aprašo ir finansavimo tvarkos parengimą nacionaliniu lygmeniu. Galų gale, siūlome sukurti nacionalinį mokinių dalyvaujamojo biudžeto socialinio poveikio vertinimą, siekiant efektyviai taikyti šią neformalią ugdymosi formą, plėsti jos įgyvendinimą šalies mastu.

Rengiant nacionalinį tvarkos aprašą siūlome įtraukti į diskusijas visų suinteresuotų švietimo sričių, vietos savivaldos lygmens ir kitus atstovus, skirti dėmesio procesų skaidrumui, nusimatyti

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

aiškius grįžtamojo ryšio mechanizmus tiek mokyklai, kuri yra atskaitinga savivaldybei už vykdytas veiklas ir panaudotas lėšas, tiek mokyklai, kuri yra atskaitinga savo bendruomenei už laimėjusios idėjos kokybišką įgyvendinimą ir bendruomenės sutelkimą.

LMS neabejoja, jog dirbant mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos įgyvendinimo klausimu svarbu veikti išvien ir stengtis panašias iniciatyvas visapusiškai integruoti į platųjį mokymosi procesą bei mokyklos bendruomenės veiklą, bei tikisi, jog šios neformaliojo švietimo priemonės plėtra padės svariai didinti mokinių finansinį raštingumą, verslumą, pilietiškumą bei kitas šiuolaikinėje visuomenėje jauniems žmonėms svarbias kompetencijas.

LMS Prezidentas

Jonas Trumpa